

תפק (רמלה) 48208-02-21 - מדינת ישראל ע"י נ' נאור אבני ע"י

בית משפט השלום ברמלה

תפ"ק 48208-02-21 מדינת ישראל נ' אבני

ת"פ 35138-08-22 מדינת ישראל נ' אבני

תת"ק 9463-10-21 מדינת ישראל נ' אבני

תפ"ק 21485-04-21 מדינת ישראל נ' אבני

ת"פ 2637-05-23 מדינת ישראל נ' אבני

לפני כב' השופטת רבקה גלט

בעניין: המאשימה
מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד

נגד

הנאשם
נאור אבני ע"י ב"כ עו"ד תגאיה

גזר דין

הנאשם, כבן 30, נותן את הדין בגין שורת עבירות מרמה, בחמישה תיקים פליליים.

צירוף התיקים בוצע במסגרת בית המשפט הקהילתי, שם התנהל עניינו של הנאשם על פני תקופה. למרבה הצער, הנאשם לא עמד בדרישות התכנית השיקומית, ובעקבות זאת הורה כב' הנשיא חן על הפסקת ההליך הקהילתי, והשבת התיקים למסלול ה"רגיל" לצורך גזירת הדין.

העבירות

1. בת"פ 21485-04-21 (להלן: התיק הראשון) הורשע הנאשם בכך שבמועד ואופן בלתי ידועים, הגיעו לידיו פרטי כרטיס האשראי של המתלוננת ד.א. ביום 31.12.19, התקשר לבעליה של חנות לממכר

מוצרי קוסמטיקה, ביקש לארוז לו מספר מוצרים, ומסר את פרטי האשראי של המתלוננת. בעל החנות ביצע את העסקה וחייב את הכרטיס בסך 1,800 ₪. בהמשך, משלא התאפשר לנאשם להגיע לחנות לקחת את המוצרים, ביקש כי הבעלים יביאם אליו, וכך היה. בגין כך, הורשע בעבירה של הונאה בכרטיס אשראי, לפי סעיף 17 רישא לחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 (להלן: החוק).

2. בת"פ 48208-02-24 (להלן: התיק השני) הורשע הנאשם בכך שעובר ליום 10.9.20, במועד ובדרך שאינם ידועים, נטל ונשא את כרטיס האשראי של המתלוננת ל.א שהיתה ידידתו, ללא ידיעתה, במרמה וללא תביעת זכות בתום לב, כשהוא מתכוון לשללו שלילת קבע. ביום 9.9.20, עת שהתה המתלוננת במקלחת, ביצע באמצעות הטלפון הנייד שלה כניסה ליישומון חברת MAX ושחזר את הקוד הסודי של הכרטיס, ללא ידיעתה והסכמתה. ביום 10.9.20, ביצע 4 משיכות באמצעות הכרטיס, במכשירי כספומט של בנקים שונים, בסך כולל של 5,805.90 ₪. בגין מעשיו אלה, הורשע ב-4 עבירות של הונאה בכרטיס חיוב לפי סעיף 17 רישא לחוק, וגניבת כרטיס אשראי לפי סעיף 16 לחוק.

3. בת"פ 35138-08-22 (להלן: התיק השלישי) הורשע הנאשם בכך שבסוף שנת 2020, פתח חשבון ברשת החברתית "פייסבוק" תחת השם הבדוי "תמי תורג'מן", תוך שעשה שימוש בתצלומיה של המתלוננת ס.ג כפרופיל מזויף. ביום 11.11.20, פרסם בפרופיל המזויף פרסומים בהם התחזה לאם חד הורית, חסרת אמצעים כלכליים, המבקשת תרומות. בנוסף, עשה שימוש באפליקציית "וואטסאפ", תוך שימוש בתצלומי המתלוננת, כמפורט להלן.

על פי עובדות האישום הראשון, במועד שאינו ידוע במדויק, נוצר קשר בינו ובין המתלונן ב', בוואטסאפ ובפייסבוק, תוך שהנאשם מתייצג באמצעות הפרופיל המזויף. בין השניים החלו התכתבויות, בהן כיוון הנאשם לקשר אינטימי עם המתלונן. בהמשך דרש הנאשם ממנו כסף, ובכלל זה איים עליו בכתב כי אם לא יעביר לו 2,000 ₪, ייצור קשר עם אשתו ויספר לה אודות רומן המתנהל ביניהם. זמן מה לאחר האיום, מימש הנאשם את איומו ויצר קשר עם אשתו של המתלונן. בגין כך, הורשע בניסיון לקבל דבר במרמה, לפי סעיפים 415 רישא ו-25 לחוק העונשין, התשל"ז 1977 (להלן: חוק העונשין).

על פי עובדות האישום השני, במועד שאינו ידוע במדויק, נוצר קשר בין הנאשם למתלונן י.א, תוך שהנאשם עושה שימוש בפרופיל המזויף. הנאשם דרש כסף, תוך שציין כי הוא ביתרת חסר וזקוק למזון. על סמך מצג השווא, המתלונן ביקש ממנו כי ישלח לו מספר חשבון בנק, על מנת שיוכל לבצע העברה בנקאית. הנאשם שלח מספר חשבון, אך התברר למתלונן כי המספר שייך ל"דרור אבני", ולכן לא העביר את הכסף. בגין מעשים אלה, הורשע הנאשם בעבירה של ניסיון לקבל דבר במרמה, לפי סעיפים 415 רישא ו-25 לחוק העונשין.

על פי עובדות האישום השלישי, במהלך נובמבר 2020, נוצר קשר בין הנאשם למתלונן י.כ, בוואטסאפ ובפייסבוק, תוך שהנאשם עושה שימוש בפרופיל המזויף. בין השניים התקיימו התכתבויות, בהן ביקש הנאשם כי המתלונן יעביר לו כסף לתשלום שכר דירה. בתגובה ביקש המתלונן את הכתובת, והנאשם שלח לו את כתובתו, אולם לבסוף המתלונן לא העביר את הכסף. בגין מעשים אלה, הורשע הנאשם בעבירה של ניסיון לקבל דבר במרמה, לפי סעיפים 415 רישא ו-25 לחוק העונשין.

4. בת"פ 2637-05-23 (להלן: התיק הרביעי) הורשע הנאשם בכך שביום 26.9.21, נפגש עם המתלונן ד.ק. בבית המתלונן, לאחר שתיאמו באתר היכרויות. הנאשם הבחין כי המתלונן משחרר את נעילת הטלפון באמצעות תבנית נעילה, וזכר את התבנית. לאחר מכן, נטל את הטלפון מבלי שהמתלונן הבחין, פתח את מסך הנעילה ללא אישור, נטל את הקוד הסודי להפעלת כרטיס החיוב ואת כרטיס החיוב של המתלונן. למחרת, הנאשם ביצע שתי משיכות באמצעות כרטיס החיוב, ע"ס 900 ₪ כל אחת. בגין מעשים אלה, הורשע בעבירות של נטילת רכיב חיוני באמצעי תשלום לפי סעיף 40(ב)(1) לחוק, ושימוש ברכיב חיוני באמצעי תשלום לפי סעיף 40(ב)(2) לחוק.

5. בת"פ 9463-10-21 (להלן: התיק החמישי) הורשע בכך שביום 20.10.21 בשעה 02:50, נהג ברכב ביודעו כי אין לו רישיון מעולם, וכי הוא פסול לנהיגה, על פי החלטת בית המשפט לתעבורה בפ"ת, בתיק 7496-11-19, שם הוטלה עליו פסילה בת 360 יום. הנהיגה היתה ללא ביטוח כדין. בגין מעשים אלה, הורשע בעבירות של נהיגה בפסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה, נהיגה ללא רישיון מעולם לפי סעיף 10(א) לפקודה, ונהיגה ללא ביטוח לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי.

קורות ההליך

6. במסגרת ההליך בתיק השני, נתבקש בית המשפט לבחון התאמת הנאשם להליך קהילתי. בעקבות זאת, הוגש תסקיר בו נכתב כי הוא מתמודד עם קשיים בוויסות הרגשי, אימפולסיביות בייחוד במצבי דחק, העדר מקורות תמיכה ומצב כלכלי דחוק. עוד נכתב כי מעטפת בית המשפט הקהילתי יכולה לתת מענה מקיף לצרכיו ולהגביר את סיכויי שיקומו. בהמשך לכך, ובהסכמת הצדדים, הועבר ההליך לבית המשפט הקהילתי, בו נערכה לנאשם קבלת פנים ביום 27.12.21.

7. בשלבים הראשונים, עמד הנאשם בדרישות קצין המבחן. ואולם, ביולי שנת 2022 חלה התרופפות משמעותית במידת שיתוף הפעולה, בכך שלא הגיע לפגישות שנקבעו לו בשרות המבחן, לראיון לקראת כניסה לקבוצה טיפולית, ולפגישת הקבוצה עצמה. סיוע שניתן לו בתחום לימודי נהיגה, אף הוא לא יצא אל הפועל בשל אי הגעתו למפגש, ללא הודעה מראש. במקביל, הנאשם פוטר מעבודתו, ואף נאלץ לפנות את הדירה בה התגורר. קשיי שיתוף הפעולה נמשכו, כשנעדר מפגישות נוספות של הקבוצה הטיפולית, ובעקבות זאת נערך מפגש התערבות לבחינת המשך השתתפותו בהליך הקהילתי.

8. גם לאחר מכן, המשיך הנאשם לצבור היעדרויות, בעטיין עתרו התביעה ושרות המבחן עוד ביום 13.3.23 להוצאתו מן ההליך. בית המשפט לא נעתר לבקשת ההוצאה, והנאשם המשיך בהליך הקהילתי, אך לא התגייס למשימות התכנית. הנאשם נהג לבטא נזקקות טיפולית באופן מילולי וברמה ההצהרית, אך נמנע מקבלת עזרה בפועל, ואף נפתחו נגדו תיקים נוספים במהלך התקופה, ביניהם כאלה אותם צירף להליך דנן. לאחר שהתביעה עתרה שוב ושוב להוצאתו מן ההליך, ניתנה החלטת כב' הנשיא חן מיום 6.6.23 בה ציין את הבעייתיות אך קבע כי לאחרונה הנאשם עולה על דרך טיפולית ואף החל בטיפול קבוצתי וטיפול רגשי, לכן ניתנה לו הזדמנות להראות התקדמות.

9. לאחר מתן ההחלטה, נדמה היה כי הנאשם הפנים ושיפר את מידת יציבותו בתהליך השיקום, אך מספר חודשים לאחר מכן החלו שוב היעדרויות לסירוגין. עד סוף שנת 2023 בית המשפט נהג באורך

רוח, בהתחשב בחוסר היציבות שנגרם לרבים בעקבות פרוץ מלחמת "חרבות ברזל", אך הנאשם לא הצליח לגייס עצמו גם לאחר מכן. ביום 15.1.24 הוגש תסקיר בו נכתב כי הוא משולב בהליך מזה שנתיים, ועודנו מצוי בשלב ראשוני. יותר מזה, ההתרשמות היא לקיומם של דפוסים מירמתיים וגישה קורבנית שאינם מאפשרים טיפול. נוכח אלה, ביקש השירות להוציא את הנאשם מן ההליך הקהילתי. בדיון שנערך בסמוך, נקט הנאשם גישה ווכחנית וניסה לתרץ עצמו.

10. בטרם ניתנה החלטת כב' הנשיא בבקשת ההוצאה, הוגשה הודעת עדכון מטעם הנאשם, לפיה החל בטיפול פרטי בעבירות מרמה, אצל קרמינולוגית קלינית. שרות המבחן הודיע כי אין בכך כדי לשנות עמדתו, וכי המוטיבציה של הנאשם חיצונית בלבד. עוד נכתב כי הטיפול הפרטי אינו מתיישב עם עמדתו הטיפולית של שרות המבחן ואף עלול להסיג את מצבו של הנאשם אחר. התביעה הצטרפה וטענה כי הנאשם נוהג על פי דפוס קבוע של אי עמידה בדרישות, ופועל באופן מניפולטיבי. עוד נטען כי אין כל טעם בהמשך ההליך הקהילתי שעה שהנאשם בוחר לו אפיקי טיפול פרטיים.

11. לאחר דיון ממושך שכלל בחינת טיבו של הטיפול הפרטי הניתן לנאשם, ביום 13.3.24 ניתנה החלטתו המנומקת של כב' הנשיא חן, בה הורה על הוצאת הנאשם מן ההליך. בין היתר נכתב בהחלטה כי אף המטפלת הפרטית הביעה ספקותיה ביחס ליעילות הטיפול, ובכל מקרה הבהירה כי יידרש טיפול ארוך. כב' הנשיא קבע כי בסופו של דבר, הנאשם אינו פנוי לטיפול מעמיק, אך מאמצי השיקום יילקחו בחשבון במסגרת הטיעונים לעונש. לאחר האמור, הועבר התיק לשמיעת הטיעונים ומתן גזר הדין לפניי.

12. בדיון מיום 1.5.24, עתר ב"כ הנאשם לדחיית הטיעונים לעונש למשך 6 חודשים על מנת שהנאשם ימשיך בטיפול הפרטי, ולכך התנגדה התביעה. בהחלטתי, קבעתי כי אין הצדקה לדחייה כה ארוכה, מה גם שנמסר כי לא יהא בכך די, שכן הטיפול מצוי בשלב ראשוני בלבד, וצפוי להימשך עוד זמן רב.

13. לדיון הנדחה בו היו אמורים להישמע הטיעונים לעונש, לא התייצב הנאשם בשל מחלה, על כן נדחה הדיון שוב. במועד הנוסף, ביום 30.10.24, ביקש ב"כ הנאשם לדחות שוב, על מנת שהנאשם ישיב את סכומי העבירות, אך הוסיף כי יידרש לו פרק זמן משמעותי על מנת שיוכל לעשות שימוש בתשלומי אבטחת הכנסה שהוא מקבל מידי חודש. לבקשה זו לא נעתרתי, והוריתי כי הטיעונים לעונש יישמעו בו ביום.

הראיות לעונש

14. מטעם התביעה העידה המתלוננת בתיק השלישי, ומסרה כי בהמשך למעשים המתוארים באישום הראשון בתיק השלישי, ספגה איומים מצד המתלונן אותו ניסה הנאשם לסחוט תוך שימוש בתמונתה. לפי דבריה, אותו מתלונן פרסם תמונות שלה בכל העיר על מנת לאתרה מתוך הבנתו כי היא זו העומדת מאחורי האיומים כלפיו, וכשהצליח הודיע לה שהוא בדרכו אליה, על מנת לחתוך לה את הפנים, כיוון שגרמה לפירוק משפחתו. עוד הוסיפה: "מאז אני כמעט שנתיים לא הסתובבתי לבד בלילות, מטופלת אצל פסיכיאטר. אני בת שלושים. העבודה שלי גם נפגעה כי הוא היה לוקח לי תמונות מהאינסטגרם שלי שזה היה הפלטפורמה העיקרית שלי לניהול העסק שלי, ונאלצתי לחסום את הפרופיל כדי שלא יהיה גישה אליו. וזהו. אני מאז חוששת שהוא לא ממשיך לעשות את זה כי הפרופיל עדיין פתוח ושאיני

לא אתקל במישהו שבפעם הבאה לא יתקשר אלי" (עמ' 64 ש' 23).

15. עוד העיד מטעם התביעה המתלונן בתיק הרביעי, ומסר כי נגרם לו נזק כלכלי אך גם נפשי, והוא איבד את האמון בבני אדם. המתלונן גם הגיש תצהיר נפגע, בו כתב כי הנאשם גרם לו לבזבוז ימי עבודה ונסיעה בתחבורה פרטית בהעדר כרטיס הרב קו שלו, וכן הנאשם לא טרח להופיע לעימותים שנקבעו בתחנת המשטרה, וגרם לו טראומה.

16. הוגש תצהיר נפגעת, מטעם המתלוננת בתיק הראשון, בו כתבה כי הנאשם גנב ממנה את כרטיס האשראי וביצע שימושים רבים. כתוצאה, נגרמו לה נזק במסגרת האשראי, נזק נפשי של עגמת נפש ופגיעה בפרטיות, והיא סובלת מאז מחרדות וסיוטים.

17. הוגש תצהיר נפגעת העבירה בתיק השני, בו כתבה כי נגרמו לה לחץ נפשי, חרדה וחשש כלכלי.

טעוני הצדדים

18. ב"כ המאשימה טענה לעניין חומרת העבירות שפגעו בקניינם ובביטחונם האישי של המתלוננים, וכן בהתנהלות ההוגנת והתקינה של הפעילות העסקית באמצעות כרטיסי אשראי. בייחוד, הנאשם פגע בתחושת הביטחון של המתלוננת בתיק השלישי בכך שנטל פרופיל שלה ועשה בו שימוש לצורך בצע כסף, תוך שימוש בתמונותיה, באופן שפגע גם בפרטיותה. בבצעו את עבירות התנועה, פגע בביטחון הציבור, ופעל ללא מורא בניגוד להחלטות בית המשפט שפסל אותו מלנהוג ברכב. בעניין עבירות המרמה הוסיפה ב"כ התביעה כי בחלק מן המקרים לא הושלמה עבירת המרמה אך זאת לא בשל חרדת הנאשם כי אם בשל חשד שהתעורר מצד המתלוננים. התביעה הפנתה לעברו הפלילי המכביד, בעבירות מרמה ותנועה, וכן למאסרים על תנאי בני 10 חודשים (ת"פ 2576-09-16) ושלושה חודשים (פ"ל 7496-11-19) התלויים נגדו, אשר לא הועילו להרתיעו. עוד הזכירה כי ניתנה לנאשם הזדמנות פז לשיקום, בכך ששולב בבית המשפט הקהילתי, אך הוא לא ניצל את ההזדמנות, ולמעשה עיכב את ההליך במשך שנתיים, מבלי שהשלים אף מהלך טיפולי שהוצע לו. במקביל, אף לא עמד בהסדר חובות שהושג עבורו בסיוע בית המשפט הקהילתי. מצד שני, הוא כן פעל לקבלת קצבה בה היה מעוניין, ובכך יש כדי ללמד כי ברצותו הוא מסוגל לפעול להשגת מטרותיו. עוד הזכירה ב"כ המאשימה כי הנאשם פנה לבסוף לטיפול פרטי, אך אין בכך כדי לשפר את מצבו. במסגרת הליך קודם שהתנהל נגדו לפני שנים, פנה הנאשם אל בית המשפט בבקשה לרחמים, נוכח נסיבות חיוו הקשות, והעובדה שלא קיבל הזדמנות לשיקום, אך מתברר כי גם הפעם, כשקיבל את ההזדמנות, לא נטל את היד המושטת. עמדת המאשימה היא כי כיוון שלא היה בענישה בעבר כדי להרתיע את הנאשם, יש להטיל עליו ענישה מחמירה. המתחם ההולם לכלל עבירות המרמה לשיטת המאשימה, נע בין 48 ל-72 חודשי מאסר, ויש למקם את הנאשם בשליש העליון של המתחם. בנוסף, יש להטיל 8 חודשי מאסר בגין עבירות התנועה, בצירוף פסילה למשך 30 חודשים, וכן יש להורות על הפעלת המאסרים על תנאי. לתמיכה בטענות, הוגשה אסופת פסיקה.

19. ב"כ הנאשם טען כי עמדת התביעה מחמירה יתר על המידה, והפסיקה אליה הפנתה מתייחסת

לפרשות חמורות מזו. נטען כי הנאשם נעדר כל תמיכה משפחתית או חברתית. בגיל 16 גורש על ידי הוריו לאחר שבחר לשתפם אודות נטייתו המינית, ומאז הוא בודד בעולם. בעברו חווה טראומות, לרבות מקרה אונס, ביצע ניסיונות אובדניים, וחווה תופעות קשות של חרדות, כפי שפורט במכתב המטפלת הפרטית, ד"ר יוגב. נטען כי העבירות בוצעו לרקע מצבו הקשה, ונועדו להשיג כסף לצרכיו הבסיסיים ולא לצורך מותרות. אשר לכישלון ההליך הקהילתי, נטען כי בעקבות הטראומות שחווה, הנאשם פועל מתוך מגננה, בציניות וחוסר אמון, והדבר עמד לו לרועץ שכן הוא עורר אנטגוניזם, והתקשה לשתף פעולה עם גורמי הטיפול בתכנית בית המשפט הקהילתי. כמו כן, התקשה להיפתח בטיפולים הקבוצתיים. נטען כי לאחרונה הנאשם אובחן כסובל מהפרעת דחק פוסט טראומטית, והפרעת אכילה, והחל לקבל קצבה. התרשמות שרות המבחן היתה שהכרה בתביעת הנכות בביטוח לאומי היוותה גורם משמעותי עבורו. לעניין המטפלת הפרטית, נטען כי הצליח לממן 10 מפגשי טיפול באמצעות הקצבה, אך לא המשיך בשל קושי כלכלי. ב"כ הנאשם עתר לתת משקל למאמציו עד הוצאתו מן ההליך הקהילתי, ולהטיל מאסר מתחשב, בשל רגישות מצבו הצפוי בכלא, מבחינה מגדרית. גם מטעם ההגנה הוגשה אסופת פסיקה.

20. הנאשם בדברו האחרון אמר שהוא מבקש סליחה מכל הצדדים ובמיוחד שרות המבחן שניסה לתת לו הזדמנות לשיקום. לדבריו, ברור כי הוא נזקק לטיפול בעבירות מרמה המלוות אותו כל חייו, אך הטיפול שהותאם לו לא היה לדעתו בתחום הנדרש, ולכן פנה לטיפול פרטי. עוד הוסיף כי בעבר בוצעה כלפיו עבירת אונס, אך התיק נסגר, למרות עררים שהגיש, ולכן איבד את האמון באנשים.

מתחם העונש ההולם - עבירות מרמה

21. עבירות מרמה ובפרט כאלה המבוצעות במסגרת פעילות המסחר הפשוט והיומיומי, יש בהן כדי לפגוע בקניין הפרטי, ובאמון הציבור בהתנהלות הוגנת של השוק. בייחוד בעידן בו אנו חיים, עת מתנהל השוק באמצעות שימוש בכרטיסי אשראי, ובעסקאות טלפוניות, יש להבטיח את היכולת לשימוש באמצעי תשלום זה באופן הוגן ובטוח.

מעבר לכך, יש להבטיח את אמינות המידע המוצג בנוגע לאמצעי תשלום, אופן ביצוע תשלומים, העברות בנקאיות טלפוניות או אינטרנטיות, וכו'. אך ברור כי השימוש בשירותי הבנקאות והאשראי האינטרנטיים הוא כלי הכרחי לצורך התנהלות השוק כיום, ומאפשר לזרז ולייעל ביצוע עסקאות. לפיכך, שומה על בית המשפט לסייע במאבק נגד אלה אשר בקלות בלתי נסבלת הפכו כלי חשוב זה לאמצעי עברייני, לצורך הצגת מידע כוזב, או ביצוע משיכות על חשבונם של אנשים תמימים.

22. סקירה של מדיניות הענישה הנוהגת בגין עבירות מרמה ו/או עבירות בכרטיסי חיוב, מלמדת כי מקום בו מדובר היה בעבירה בודדת, או צבר עבירות בנסיבות שאינן מחמירות, הוטלו פעמים רבות עונשי עבודות שירות (למשל: עפ"ג 695-05-22 **אסולין נ' מד"י** (11.7.22); ת"פ 632/16 **מד"י נ' גולדשייד** (19.6.17); ת"פ 52290-11-18 **מד"י נ' אבו גאנם** (18.4.23); ת"פ 38704-08-22

מד"י נ' מדגאמה (18.1.24)). לעומת זאת, כשדובר במצבור עבירות מרמה בהיקף נרחב, הוטלו עונשי מאסר משמעותיים מאחורי סורג ובריח (למשל: רע"פ 1579/16 ספיאן נ' מד"י (28.2.16); רע"פ 5658/15 סמירנוב נ' מד"י (24.8.15); עפ"ג (מח' מרכז) 51483-01-19 בלשיב נ' מד"י (4.4.19); עפ"ג (מח' מרכז) 48029-06-12 דהן נ' מד"י (4.9.12)); בייחוד הוטלה ענישה מחמירה כשאל עבירות המרמה הצטרפו עבירות איומים, הפעלת לחץ, או בנסיבות של פגיעה קשה באמון המתלוננים (למשל: רע"פ 2163/19 מרכוס נ' מד"י (3.4.19); רע"פ 8570/18 זגורי נ' מד"י (11.12.18); רע"פ 10157/16 משעלי נ' מד"י (5.1.17)). עם זאת, גם כשבוצע צבר עבירות, הוטלו עונשים מתחשבים בהתקיים נסיבות שיקומיות (למשל: ת"פ 22186-08-20 מד"י נ' חלילה (7.10.21); עפ"ג (מח' ב"ש) 6412-09-20 בוחניק נ' מד"י (11.11.20)).

23. בעניין עבירות מרמה בהיקף נרחב שבוצעו באמצעות המרשתת, על ידי בניית פרופיל מזויף, או שימוש שלא כדין בפרופיל של אחר ללא ידיעתו לצורך קבלת דבר במרמה, הוטלה ענישה מגוונת. כך, בת"פ 64503-02-20 מד"י נ' גבאי (5.6.04) הוטלו 2 חודשי עבודות שירות משיקולי שיקום ייחודיים, אך לעומת זאת הוטלו מאסרים ממושכים בת"פ 25082-03-23 מד"י נ' דואני (22.10.24), ובת"פ 48422-08-22 מד"י נ' טובי (4.3.24). אך ברור כי חומרת הענישה בעבירות אלה תלויה בנסיבותיה העובדתיות של כל פרשה, מידת התחכום ומידת הפוגענות בכל מקרה לגופו.

מתחם העונש ההולם - נהיגה בזמן פסילה

24. חומרתה של העבירה של נהיגה ברכב תחת פסילה, ידועה. בתי המשפט נוהגים בחומרה רבה כלפי עבירה זו, שיש בה כדי לסכן חיי אדם, פשוטו כמשמעו. מעבר לכך, המדובר בהתנהגות הפוגעת בשלטון החוק ובצורך החיוני לשמור על הסדר הציבורי, וקיום צווי בית המשפט (רע"פ 666/20 עמרם נ' מד"י (3.2.20)). ברע"פ 1211/12 ישראלי נ' מד"י (15.2.12) נאמר:

"עבירות נהיגה בפסילה ללא ביטוח וללא רשיון, יש בהן לא רק דופי פלילי אלא אף מוסרי כפול: הסיכון המובהק לעוברי דרך (וגם לנוהג עצמו), וזו עיקר, וכן קשיים במימוש פיצויים בעקבות תאונות דרכים אם אלה יקרו חלילה בעת נהיגה כזאת [...] ומכל מקום הטלתם על קופת הציבור" (רע"פ 665/11 אבו עמאר נ' מדינת ישראל (לא פורסם) - פסקה ז).
ובמקום אחר נאמר:

"נדמה כי אין צורך להרחיב אודות החומרה הכרוכה בנהיגה בזמן פסילה. בביצוע מעשה כזה מסכן הנהג, שכבר הוכיח בעבר כי חוקי התעבורה אינם נר לרגליו, את שלום הציבור - נהגים והולכי רגל כאחד; הוא מבטא זלזול בצווים של בית-המשפט; הוא מוכיח, כי לא ניתן להרחיק אותו נהג מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברצונו הטוב ... על כן נקבע בסעיף 67 לפקודת התעבורה, כי 'מי שהודע לו שנפסל מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה, וכל עוד הפסילה בתקפה הוא נוהג ברכב שנהיגתו אסורה בלי רשיון לפי פקודה

זו ... דינו - מאסר שלוש שנים.

בגין נהיגה תחת פסילה, בייחוד כשהוטלה בהחלטה שיפוטית, מטיל בית המשפט עונשי מאסר משמעותיים. ברע"פ 8013/13 **מסעוד נ' מד"י** (18.12.13), אישר בית המשפט העליון כי המתחם ההולם בגין עבירה זו נע בין 7 ל-20 חודשי מאסר. אמנם הודגש כי מתחם זה הוא תלוי נסיבותיו של המקרה הפרטי (רע"פ 5479/21 **פוגל נ' מד"י** (11.8.21)), אך מתחמי ענישה דומים נקבעו גם ברע"פ 1076/16 **כהן נ' מד"י** (11.2.16); רע"פ 1883/19 **ביטון נ' מד"י** (28.3.19); רע"פ 321/14 **סלאמה נ' מד"י** (26.1.14).

סיכום המתחם ההולם

25. במהלך השנים 2019 עד 2021, ביצע הנאשם עבירות מרמה חוזרות, תוך שימוש בכרטיסי חיוב שפרטיהם הגיעו לידי באופן לא ידוע, או שפעל לנטילת הפרטים, תוך פגיעה באמון בעלי הכרטיס שהיו מכריו וידידיו.

26. לשיא חומרתם הגיעו מעשיו בתיק השלישי, כשלא בחל בפתיחת פרופיל מזויף ב"פייסבוק", תוך שימוש כוזב בתמונתה של אישה זרה לו, ללא ידיעתה וללא רשותה, וכל זאת למטרת התחזות כאם חד הורית המנסה לגייס תרומות עבור עצמה. מעבר לעצם התרמית, מעשי הנאשם בפרשה זו נגועים בגסות לב כלפי אותה אישה, שפניה נחשפו ברשת כמי שמנסה לקבל כספי נדבה, מה שברור היה מראש כי יפגע בפרטיותה, אלמוניותה ושמה הטוב. כפי שהובא קודם, המתלוננת העידה לפניי בשלב הטיעונים לעונש וניתן היה להתרשם ממידת מצוקתה בשל מעשי הנאשם, שמעבר לכל האמור אף חשפו אותה לסיכון כשאחד מנפגעי הפרשה ניסה להגיע אליה באופן אלים, בחשבו כי היא זו שהפעילה סחטנות כלפיו, והתקשרה אל בת זוגו.

באישום הראשון בתיק השלישי, לא הסתפק הנאשם במעשי המרמה האמורים, אלא הרחיק לכת עד הפעלת סחטנות כלפי אחד הנמענים של פניותיו הכוזבות. הנאשם דרש ממנו כספים באמצעות הפרופיל המזויף, תוך איום כי ייצור קשר עם אשתו, ויסבך אותו בעלילת בגידה, באם לא ישלם לו כדרישתו. בהמשך, אף יצר קשר עם בת הזוג במסווה של הפרופיל המזויף, וניתן רק לשער את גודל הפגיעה הרגשית שנגרמה לבה, נוכח יצירת המצג של מי שמנהלת רומן עם בן זוגה. מעשים אלה אמנם לא קיבלו מעמד של עבירה עצמאית בכתב האישום, אך הם מהווים נסיבה משמעותית לחומרה, המבדילה את מעשי הנאשם ממרבית מקרי המרמה שנסקרו קודם. אני סבורה כי אין מנוס מקביעה שהמעשים מלמדים עד כמה נכון הנאשם להרחיק לכת לסיפוק צרכיו, באופן מניפולטיבי, תוך התעלמות מוחלטת מפגיעתו הקשה בחייהם של אחרים.

גם שני האישומים האחרים בתיק השלישי נושאים חומרה משמעותית, היות שגם באירועים אלה השתמש הנאשם בתמונות המתלוננת, במרמה. אמנם העבירות לא הושלמו, אך זאת לא בשל חרטת הנאשם אלא בשל החשד שעורר בלב קרבנותיו.

27. אי ראיית האחר וההתעלמות מן הפגיעה שתיגרם לו המלווה את מעשי הנאשם, עוברת כחוט השני בין שלל האישומים, לרבות עבירת הנהיגה בפסילה, שיותר מכל יש בה כדי לסכן את עוברי הדרך. יודגש, הנאשם נהג למרות פסילה שהוטלה עליו בהליך שיפוטי, ובשעה שלא היה לו רישיון נהיגה מעולם. אך ברור כי יש במעשה זה תעוזה, ונכונות לסכן אחרים למען סיפוק צרכיו.

28. אני ערה לכך שהיקפן הכספי של העבירות אינו גבוה במיוחד (כ-10,000 ₪) בהשוואה לחלק מן המקרים שנסקרו קודם, ועניין זה ילקח בחשבון לקולא. ואולם, לצד זה, עלי להבהיר כי לשיטתי, ההיקף הכספי של העבירות איננו חזות הכל, בייחוד בשים לב לכך שהנאשם חדל רק בעקבות חששו להיחשף, ולא מתוך חרטה.

29. כאמור, לצד ההיקף הכספי הסולידי, מצטיינות העבירות בפגיעה רגשית קשה באנשים תמימים, אם במהלך מערכות יחסים עמו, אם כשבחר להשתמש בזהותם ללא כל היכרות, ואם כשההין לפגוע בחייהם האישיים על לא עוול בכפם, על מנת להפעיל עליהם לחץ לתשלום כספים. מוטיב זה של פגיעה באמון, אשר מלווה את הנפגעים בהמשך חייהם, מחייב התייחסות מחמירה לעבירות, כפי שנאמר ברע"פ 8778/18 שאוויש נ' מד"י (24.12.18):

עבירות המרמה והזיוף פוגעות ביחסי האמון הבסיסיים בחברה הנחוצים לשם שגשוגה, ונדרשת החמרה בענישה בשל ביצוע עבירות אלה.

30. התביעה לא הביעה עמדה נחרצת בשאלה האם נדרשת קביעת מתחם כולל לעבירות המרמה, או שמא יש לקבוע מתחמים נפרדים. שקלתי את העניין, ודעתי היא כי טיב האישומים מחייב קביעת מתחמים נפרדים, זאת בהתאם לדברי בית המשפט העליון בעניין ג'אבר (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מד"י (9.10.14)):

במרוצת השנים התפתחו שני מבחנים עיקריים לצורך הכרעה בשאלה דנן: המבחן הצורני-עובדתי, שבמסגרתו בוחנים האם ניתן להפריד בין פעולות שנעשו ברצף ובסמיכות יחסית של זמן ומקום, דהיינו האם מדובר בפעולה יחידה מתמשכת שלא ניתן לפצלה לתת-פעולות או שמא בשרשרת פעולות עוקבות שכל אחת מהן היא חוליה נפרדת. השני, המבחן המהותי-מוסרי, שנוהג בעיקר בעבירות הנעברות בגופו של אדם (להבדיל מעבירות רכוש), ושבמסגרתו מתמקדים בנזקים שגרמה התנהגותו של העבריין לנפגעי העבירה ובאינטרס החברתי שנפגע. במסגרת מבחן זה נבחנת בין היתר - אם לא בעיקר - שאלת ריבוי הנפגעים. בהקשר זה נקבע והודגש בשורת פסקי דין כי כאשר מדובר במספר נפגעים ממעשה אלימות או מעבירות מין יש לכל אחד מהנפגעים אינטרס עצמאי לשמירה על שלום גופו, אשר מטה את הכף לטובת "פיצול" המעשים והעונשים...

לפיכך נקבע כי מבחנים אלו הם נקודת המוצא אבל הם אינם נקודת הסיום, וכי בסופו של דבר על בית המשפט לבחון כל מקרה לגופו, על

פי נסיבותיו ומאפייניו, ואין בנמצא מבחן כולל וגורף שנותן מענה לכל סוגי המקרים.

בחינת מצבור העבירות שלפנינו, אשר בוצעו במועדים שונים, כלפי נפגעים שונים, מחייב לדעתי התייחסות אישית אל כל אחד מאישומים, הן על פי המבחן הצורני-עובדתי והן על פי המבחן המהותי-מוסרי. על כן, יש לקבוע מתחם לכל אחד מאישומי המרמה. כמו כן, ייקבע מתחם לעבירת התעבורה.

31. בשלב הטיעונים לעונש העלה לפתע ב"כ הנאשם את הטענה לפיה לא נרשמה בכתב האישום בתיק השלישי הודעת מאסר מכוח סעיף 15 לחסד"פ. הטענה בעניין זה לא הובהרה עד תום, אם כי נראה שאכן ההודעה נשמטה מכתב האישום. למען הזהירות ומעבר לצורך אציין כי אינני מוצאת שיש בכך כדי להשפיע על הענישה, שכן המאשימה הצהירה כבר בישיבת קבלת הפנים ביום 31.1.22 כי במקרה של אי הצלחה תעתור למאסר בפועל. בנוסף, אזכיר כי ההודעה לפי סעיף 15 נועדה בעיקר על מנת לוודא כי הנאשם לא ינהל את משפטו ללא ייצוג, והרי בענייננו הנאשם מיוצג היטב לאורך ההליך כולו, כך שלא נגרם לו כל עיוות דין.

32. לנוכח נסיבות המקרים ומדיניות הענישה הנוהגת, אני קובעת את המתחמים כדלהלן: בגין כל אחד מהתיקים: הראשון, השני, והרביעי - המתחם ההולם נע בין מאסר למשך מספר חודשים שיכול שירוצה בעבודות שירות, ועד 5 חודשי מאסר בפועל. בתיק השלישי - בגין האישום הראשון, המתחם ההולם נע בין 5 ל-10 חודשי מאסר בפועל. בגין כל אחד מהאישומים השני והשלישי - המתחם ההולם נע בין מאסר שיכול שירוצה בעבודות שירות ועד 5 חודשי מאסר בפועל. בגין התיק החמישי - המתחם ההולם נע בין 7 ל-20 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים לנאשם

33. אין זה גל ההסתבכות הראשון של הנאשם. המדובר במי שנושא עבר פלילי מכביד ביותר. את דרכו העבריינית החל בשנת 2012, אז הורשע בשורת עבירות רכוש, איומים והפרות של הוראות חוקיות, והוטל עליו מאסר קצר. בשנת 2014 נדון בגין עבירות גניבה ואיומים, והוטל עליו מאסר למשך חודשיים. בשנת 2015 נדון בגין מצבור של 18 עבירות מרמה ב-10 תיקי חקירה שונים, והוטל עליו מאסר למשך 21 חודשים. בנוסף, הורשע באותה שנה בעבירת תקיפה הגורמת חבלה, והוטל עליו מאסר למשך חודשיים. לאחר האמור, שוב הסתבך בעבירות מרמה, בגין נדון בשנת 2017, והוטל עליו מאסר בן 28 חודשים, שכלל הפעלת תנאי בן 8 חודשים שהיה תלוי נגדו. במקביל להרשעותיו אלה, בשנת 2021 הורשע בעבירה של נהיגה תחת השפעת סמים וללא רישיון נהיגה מעולם, והוטל עליו מאסר למשך 3 חודשים.

בגין הרשעתו האחרונה בעבירות המרמה בת"פ 2576-09-16, תלוי נגד הנאשם מאסר על תנאי חב הפעלה, למשך 10 חודשים.

בגין הרשעתו בהליך התעבורה בפ"ל 7496-11-19, תלוי נגדו מאסר על תנאי בר הפעלה, למשך 3 חודשים.

בכל אלה לא היה די על מנת להרתיעו.

34. כפי שהובא קודם בפירוט, לנאשם ניתנה הזדמנות פז נדירה, השמורה ליחיד סגולה, לשקם עצמו במסגרת בית המשפט הקהילתי. ואולם, עוד בשלבים הראשונים של השתתפותו בהליך, עלו קשיים מהותיים בשיתוף הפעולה, ולמעשה הנאשם לא התגייס לתהליך, ולא עבר שום טיפול שיקומי בעבריינות. פעם אחר פעם ניתנו לו הזדמנויות תוך העמדתו בתקופות ניסיון, ומתן תמיכה טיפולית מלאה, וכן נעשו ניסיונות לשלבו בתכניות טיפוליות אלטרנטיביות, הכל על מנת לגייסו. למרות כל המאמצים הנאשם המשיך להיעדר, נהג לתלות את קשייו באחרים, והתקשה לקחת אחריות על התנהלותו. בתסקיר המסכם, מתוארים דפוסים אימפולסיביים ומניפולטיביים וקושי בראיית האחר. עולה כי למעשה, הנאשם הצליח להתגייס בתחומים שלהערכתו קידמו אותו, במישור מיצוי זכויותיו, בעוד שלגבי עיקר התכנית הטיפולית הצהיר מילולית על נכונותו, אך ללא התגייסות בפועל. עוד נכתב כי הנאשם חווה טראומות בעברו, אשר יצרו פגיעה רגשית. עם זאת, כשנעשה ניסיון לשלבו בטיפול לנפגעי טראומה, עלה שמוקד הקושי אינו נעוץ בכך בלבד, כי אם לא פחות בשל גישתו הקורבנית, ודפוסיו העברייניים. במהלך התכנית, הופנה הנאשם לאבחון פסיכיאטרי, ובהמשך הומלץ על טיפול תרופתי בהפרעה פוסט טראומטית ובולימיה, אך לא ברור האם נטל את הטיפול. בהמשך, עלה כי גם במישור הטיפול בחובות, לגביו ניתן לו סיוע משפטי, לא גייס עצמו, ולא עמד בהסדרי תשלום שנקבעו. באופן דומה, לא התמיד בשום קבוצה טיפולית, ואף נעדר ממפגשים שנועדו לסייע לו לקראת מבחני תיאוריה לנהיגה. למרות כל מחדליו והימנעותו, הנאשם ממשיך להעלות טענות כלפי אחרים, ומרוכז בפגיעה שנגרמה לו כתוצאה מהפסקת ההליך הקהילתי.

35. מטעם התביעה הוגש עותק מכתב הנאשם, אותו הגיש במשפטו הקודם, שם נדון לפני כב' השופט קובו והוטלו עליו 28 חודשי מאסר. במכתב, הנאשם שטח את כל מצוקותיו, בדידותו, וקשייו הכספיים. כמו כן, התחנן לאפשר לו טיפול בעניין עבירות ההונאה, טען כי כולם ויתרו עליו, והבטיח להשתנות ולהוכיח לבית המשפט שיש בו את הרצון להשתנות. לצערי, מילים אלה נמצאו ריקות מתוכן, לאחר שהנאשם בעט בכל הטוב שהעריפו עליו אנשי צוות בית המשפט הקהילתי.

36. עלה כי בשלבים מאוחרים של ההליך, פנה הנאשם לטיפול פרטי בעבירות מרמה, אך מבירור שערך שירות המבחן, אף המטפלת הפרטית העלתה ספק באשר לסיכויי ההצלחה ומסרה כי הטיפול מצוי בשלב הראשוני. בטיעונו לעונש הבהיר ב"כ הנאשם כי מקץ 10 מפגשים בלבד, הוא הפסיק את הטיפול, בשל העלות הכספית.

37. הנאשם קיבל את ההזדמנות לומר את דברו האחרון, אך גם לעת הזו, בחר להתמקד בקשייו, ולא התייחס כלל לנפגעי העבירות, אף כי אחד מהם נכח באולם. התנהלותו זו, משקפת את הבעייתיות בגישתו.

38. לצד כל האמור, אתחשב לקולא בקשיי הנאשם וקורות חייו הקשים, כפי שתוארו בדו"ח שנכתב על ידי ד"ר יוגב, פסיכיאטרית אליה הופנה הנאשם המסגרת תכנית בית המשפט הקהילתי. נכתב כי עוד

מנערותו חווה קשיים רגשיים בולטים, ביצע ניסיונות אובדניים, והורחק מבית הוריו לאחר ששיתף אותם בנטייתו המינית. לדבריו, לאחר מכן עבר פגיעה מינית קשה, התגורר ברחוב על פני חודשים, וכך החל לבצע עבירות גניבת כרטיסי אשראי ושימוש בהם. הנאשם סובל מפוסט טראומה, בעקבות הפגיעות השונות שחוה, התקפי פאניקה, וסייטי לילה. קיימים תכני חשיבה שליליים, דיכאון, הפרעת אכילה ואובדנות. בסיכום הדו"ח, המליצה הרופאה על התחלת טיפול תרופתי (כאמור, לא ידוע האם הנאשם נטל את הטיפול), והמשך טיפול במרכז לנפגעי תקיפה מינית (הנאשם שולב בטיפול, אך לא עבר את הטיפול המשלים הנדרש בתחום העבריינות).

39. כמצוותו של כב' הנשיא חן בהחלטת ההוצאה מן ההליך הקהילתי, אתחשב במאמצים המסוימים שעשה הנאשם בטרם הוצא מן ההליך. ואולם, בסופו של דבר, לא קיימים כיום שיקולי שיקום ממשיים, ויש לגזור את העונש על פי עקרון ההלימה, ובשים לב לכך שהענישה בעבר לא הועילה.

40. אני מוצאת כי העבירות בנסיבותיהן מחייבות ענישה כספית. היות שבהתאם לסעיף 40ח' לחוק העונשין מחויב בית המשפט להתחשב במצב כלכלי בעת הטלת קנס, החלטתי להטיל קנס מדוד. ואולם, לצד זה יש להטיל פיצוי כספי עבור כל אחד מנפגעי העבירות, ובעניין זה קובעת ההלכה הפסוקה, כי אין מקום להתחשב במצב הכלכלי, כפי שאין מתחשבים בו בהליכים אזרחיים (ע"פ 5761/05 מג'דלאווי נ' מד"י (24.7.06)). אציין כי בעת הטלת הפיצוי, לקחתי בחשבון את חומרת הפגיעה שחוה כל אחד מן המתלוננים לרבות הפגיעה באמון על פי הנסיבות, את סכומי הכסף שנטל הנאשם, ולצד זה את ההנחה לפיה בעלי כרטיסי אשראי מבוטחים כנגד העבירות, כך שהפיצוי ניתן בעיקר בגין עגמת הנפש.

41. לפני סיום, אבהיר כי נוכח ריבוי הנפגעים, החלטתי לגזור את דינו של הנאשם לגבי כל אישום בנפרד.

גזירת הדין

42. לאחר כל האמור, אני גוזרת את העונשים הבאים:

א. יופעלו מאסרים על תנאי בני 10 חודשים ו-3 חודשים שהוטלו בת"פ 2576-09-16 ובפ"ל 7496-11-19.

ב. בגין התיקים הראשון, השני והרביעי- 3 חודשי מאסר בכל תיק.

בגין התיק השלישי אישום ראשון- 6 חודשי מאסר.

בגין התיק השלישי אישום שני- 3 חודשי מאסר.

בגין התיק השלישי אישום שלישי- 3 חודשי מאסר.

בגין התיק החמישי - 12 חודשי מאסר.

הנאשם יישא את עונשי המאסר בחופף ובמצטבר, כך שבסך הכל יישא 38 חודשי מאסר, בניכוי ימי מעצרו על פי רישומי שב"ס.

ג. 10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים משחרורו, והתנאי הוא שלא יבצע אחת העבירות בהן הורשע או כל עבירת מרמה או הונאה.

ד. קנס כספי בסך 5,000 ₪, או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד יום 1.3.25.

ה. פיצוי למתלוננים כדלהלן:

למתלונן בתיק הראשון - 1,500 ₪.

למתלוננת בתיק השני - 3,000 ₪.

למתלוננת בתיק השלישי - 10,000 ₪.

למתלונן בתיק השלישי אישום ראשון - 7,500 ₪.

למתלונן בתיק השלישי אישום שני - 1,500 ₪.

למתלונן בתיק השלישי אישום שלישי - 1,500 ₪.

למתלונן בתיק הרביעי - 3,000 ₪.

הפיצוי יופקד במזכירות ב-15 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.2.25.

ו. פסילה מלנהוג ברכב למשך 30 חודשים משחרורו, בכפוף להפקדת הרישיון או הצהרה כדין.

ז. 12 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים משחרורו והתנאי הוא שלא יבצע עבירות של נהיגה ללא רישיון או ללא ביטוח או תחת פסילה.

פיקדונות אם ישנם, יוחזרו בכפוף לכל הוראה חוקית.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, כ"ו חשוון תשפ"ה, 27 נובמבר 2024, במעמד הצדדים.